

Un dels compromisos de l'AKP per a les eleccions de diumenge és reformar la Constitució turca. Per què feu aquesta proposta?

—Necessitem una nova Constitució civil perquè el país ja no es troba en les condicions d'emergència de quan es va aprovar la Constitució actual, durant el govern dels militars. El text vigent no és apropiat per a la situació actual, sobretot tenint en compte que ens trobem en el camí d'esdevenir un nou membre de la Unió Europea. Ara necessitem una Constitució més flexible, curta i normalitzada, com per exemple la que tenen als Estats Units, que és molt breu. El context econòmic, amb el procés de globalització, canvia de manera molt ràpida i cal una Constitució que permeti d'adaptar-se a les noves realitats.

—Un dels aspectes que voleu transformar amb la nova Constitució és el paper de l'exèrcit. En quin sentit?

—No podem oblidar la localització geostratègica de Turquia. El fet d'estar en aquest context regional ha comportat un exèrcit amb un pes molt important en la política del país. Tenim el quart exèrcit més gran del món. Però un cop acabada la guerra freda la situació ha canviat i possiblement ja no necessitem un exèrcit de les característiques de l'actual, sinó un de més reduït i professionalitzat. Si l'exèrcit és gaire gran, és lògic que tingui influència en la vida del país, incloent-hi la política. Però en la mesura que sigui menys nombrós també se'n reduirà la influència.

—Un dels punts més rellevants de l'agenda política turca és l'adhesió a la Unió Europea, que no és pas un camí senzill. Com valoreu els recels expressats per Sarkozy?

—Les declaracions del president francès s'han d'entendre com unes declaracions més en clau interna que no pas com una oposició real a l'entrada de Turquia a la Unió Europea. També s'han de comprendre que Sarkozy és nou en la diplomàcia europea.

—Per contra, el nou president de torn de la Unió, el portuguès José Socrates, ha assumit el càrrec amb la voluntat de mantenir els compromisos amb Turquia...

“L'oposició ens acusa d'islamistes perquè no té cap alternativa seriosa”

Melih Bulu és el responsable d'Afers Econòmics de l'AKP, el partit del primer ministre Erdogan, al parlament turc, i també vice-president de la delegació d'aquest partit a Istanbul. Bulu, que es presenta com a candidat per aquesta ciutat a les eleccions de diumenge, està convençut que obtindran encara més vots que no els que indiquen les enquestes.

—Estem contents per les declaracions del president de torn. De fet, estic convençut que Turquia, tant si és d'aquí a set anys com si és d'aquí a deu, serà un membre de ple dret de la UE. Europa no pot passar per alt que, a més dels Estats Units, estan sorgint noves potències econòmiques al món, com ara la Xina, i que necessitarà Turquia per a mantenir la competitivitat. Algun fet ja mostren aquest augment de l'interès econòmic que desperta Turquia dins del mercat europeu: hi ha empreses tèxtils europees que produeixen a Turquia i que s'havien traslladat a la Xina, però que ara tornen a Turquia, perquè per un preu només una mica més elevat que a la Xina hi obtenen més qualitat.

—El principal partit de l'oposició, el CHP, presenta aquestes eleccions com una dicotomia entre laïcisme i islamisme. Què en penseu, d'aquest plantejament?

—Ens acusen de fonamentalistes, d'islamistes, però aquestes acusacions no tenen cap base real; la nostra pràctica dels darrers cinc anys mostra el compromís que tenim amb el secularisme de l'estat. El fet que el CHP parli tant de laïcisme durant la campanya s'explica perquè no és capaç de

presentar cap alternativa seriosa a la política que ha fet l'AKP i que ha tret el país de la greu crisi econòmica en què es trobava. A més de les millores econòmiques, també hem impulsat polítiques socials que solen aplicar els partits socialdemòcrates: hem millorat les ajudes a la població més pobre, hem millorat els salaris, ha augmentat el poder adquisitiu de les famílies i hem destinat més recursos a l'educació i a l'assistència sanitària. El CHP és un partit que prové dels anys vint i trenta, una època en què a la majoria de països europeus només hi havia un partit, com ara Itàlia amb Mussolini, Alemanya o Espanya. A Turquia només hi havia el CHP, fundat per Kemal Atatürk. D'ençà d'aleshores, a tots els estats europeus hi ha hagut canvis fonamentals i ara hi ha diversos partits polítics. A Turquia també ha passat això, però el CHP no ho vol acceptar, perquè té la visió que ells són Turquia.

—Al parlament turc només hi ha dos partits, a més d'alguns independents. La barrera del 10% dels vots dificulta que els partits més petits hi obtinguin representació parlamentària. Per què hi ha aquest límit tan alt?

—Igual que la Constitució, aquesta mesura prové dels anys 80, d'un període d'excepció. Nosaltres volem abaixar el sostre, però per fer-ho cal que tots els partits ens posem d'acord, i el CHP s'hi oposa. Per tant, per a aquestes eleccions mantindrem aquest percentatge, però possiblement a les següents ja serà més baix.

—**Una de les qüestions que ha acaparat discrepàncies durant la campanya és la possibilitat d'una operació de l'exèrcit turc a l'Iraq contra les bases que hi té el Partit dels Treballadors del Kurdistan (PKK). Quines possibilitats hi ha que es faci aquesta operació?**

—Els darrers anys, gràcies a les operacions de l'exèrcit turc contra el PKK, hem aconseguit de reduir-ne molt l'activitat terrorista. Però darre-rament, la situació de caos i descontrol que es viu a l'Iraq ha beneficiat el PKK perquè les tropes dels Estats Units han hagut de retirar-se del nord del país, i el PKK hi ha establert les seves bases, cosa que li ha permès d'augmentar-hi les accions terroristes. Si continuen els atacs i ni l'exèrcit

nord-americà ni el govern iraquetà no ho impedeixen, haurem d'actuar a l'Iraq per tal de protegir Turquia.

—**A Turquia la llengua oficial és el turc, però hi ha llengües minoritàries. Quina és la situació d'aquestes llengües en l'educació o altres àmbits públics?**

—Turquia és una nació que s'ha format històricament amb l'aportació de gent i cultures diverses. La llengua oficial és el turc, però en la vida privada i en àmbits com l'educació cadascú és lliure de fer servir la llengua que vulgui. Nosaltres som un país obert. Per exemple, a l'ensenyament universitari s'imparteixen classes en anglès o en francès, perquè estem oberts al món i volem que els nostres estudiants estiguin ben preparats.

—**Em referia més aviat a la possibilitat d'estudiar la primària en llengües minoritàries com ara el kurd...**

—La llengua oficial és el turc i, per tant, aquesta és la llengua de l'escola, perquè no volem que cap alumne tingui menys oportunitats que la resta. Les escoles privades, si volen poden

ensenyar en kurd, però els estudiants no en sortiran tan ben preparats com a la resta perquè no sabran prou bé el turc. La gent està més interessada en l'anglès o el francès. Fa poc a Istanbul va obrir una acadèmia d'idiomes que també ofería classes de kurd, i ningú no s'hi va apuntar; no hi ha interès pel kurd.

—**Quin resultat preveieu que obtindrà l'AKP a les eleccions?**

—Tenint en compte el desenvolupament i la millora econòmica del país des que Erdogan és al capdavant del govern, estic convençut que tornarem a obtenir la majoria dels vots i tornarem a governar. La renda per càpita el 2002 era de 2.500 euros i ara és de 5.500. El nostre compromís és tornar-la a doblar d'aquí a cinc anys i, tenint en compte la feina que hem fet, estic convençut que la gent confia que ho complirem i, per tant, ens votarà. Les enquestes diuen que obtindrem al voltant del 40%, però jo penso que fins i tot podria ser més.

*Laia Altarriba i Piguillem
Istanbul*